

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม / กระเหรี่ยง / ปรับปรุงคุณภาพน้ำ / ประปาภูเขา

ภาวดี กลับดิ่ง : การมีส่วนร่วมของชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่ได้จากน้ำประปาภูเขา (PARTICIPATION OF THE KARENS IN THE IMPROVEMENT OF THE MOUNTAIN WATER SUPPLY QUALITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุชาติ นวกวงษ์
วท.ม., ปกรณ์ สุวานิช วท.ม., อุดม คมพยัคฆ์ Ph.D, 109 หน้า ISBN 974-04-2269-1

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและระดับความรู้ รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่ความสัมพันธของการมีส่วนร่วมของชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่ได้จากน้ำประปาภูเขา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน 66 คน และวิเคราะห์คุณภาพน้ำในพื้นที่ศึกษา โดยใช้เกณฑ์คุณภาพน้ำบริโภคในชนบทของคณะกรรมการบริหารโครงการจัดให้น้ำสะอาดในชนบททั่วราชอาณาจักร กระทรวงมหาดไทย 2531

ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่ได้จากน้ำประปาภูเขา มีระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.0) ระดับความรู้หลังการนิเทศของชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคที่ได้จากน้ำประปาภูเขา มีระดับสูง (ร้อยละ 92.4) และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษา และความรู้เรื่องน้ำสะอาด ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำ ความรู้เรื่องสารเคมี และความรู้เรื่องคุณภาพน้ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำนั้นเมื่อเทียบกับเกณฑ์คุณภาพน้ำบริโภคในชนบทของคณะกรรมการบริหารโครงการจัดให้น้ำสะอาดในชนบททั่วราชอาณาจักร กระทรวงมหาดไทย 2531 พบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำโดยใช้สารส้มในการตกตะกอน/การใช้ผ้าขาวบางในการกรองมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการปรับปรุงคุณภาพน้ำอย่างง่าย และใช้ต้นทุนต่ำ พร้อมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาท่อประปาภายในบ้านรวมทั้งภาชนะหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการรองรับน้ำประปาให้สะอาดอยู่เสมอ นอกจากนั้นควรเผยแพร่/ส่งเสริมความรู้เรื่องน้ำสะอาด ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำ ความรู้เรื่องสารเคมี และความรู้เรื่องคุณภาพน้ำ พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกและกระตุ้นให้ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพิ่มมากขึ้น